

Ảnh hưởng của đa dạng hóa thu nhập đến rủi ro phá sản của các ngân hàng thương mại Việt Nam

Nguyễn Văn Thép^(*) • Nguyễn Văn Hòa

Ngày nhận bài: 28/8/2022 | Biên tập xong: 02/10/2022 | Duyệt đăng: 05/10/2022

TÓM TẮT: Mục tiêu chính của nghiên cứu này là phân tích ảnh hưởng của đa dạng hóa (ĐDH) thu nhập đến rủi ro phá sản (RRPS) của các ngân hàng thương mại Việt Nam (NHTM), trong đó mức độ ĐDH thu nhập được đo lường thông qua chỉ số HHI (The Herfindahl-Hirschman Index) và RRPS của ngân hàng được đo lường thông qua chỉ số Z-Score. Kết quả hồi quy dựa trên phương pháp ước lượng moment tổng quát (GMM) thực hiện với bộ dữ liệu được thu thập từ 28 NHTM Việt Nam giai đoạn 2011–2020 cho thấy việc ĐDH thu nhập không có ảnh hưởng đến RRPS đối với các NHTM Việt Nam. Thay vào đó, kết quả nghiên cứu cho thấy RRPS của ngân hàng bị ảnh hưởng chủ yếu bởi các yếu tố khác thuộc về đặc điểm ngân hàng như là RRPS của năm trước, an toàn vốn, tỷ lệ chi phí hoạt động, quy mô ngân hàng và tốc độ tăng trưởng tài sản.

TỪ KHÓA: Đa dạng hóa thu nhập, ngân hàng thương mại, rủi ro phá sản, Việt Nam.

Mã phân loại JEL: G15, G21, G28.

1. Giới thiệu

Ngành ngân hàng đóng vai trò là ngành huyết mạch của nền kinh tế ở tất cả các nước trên thế giới nói chung và Việt Nam nói riêng (Khoa & ctg, 2022). Ngân hàng đóng vai trò chủ đạo giúp Chính phủ điều tiết vĩ mô, kiểm soát lạm phát, tham gia vào sự ổn định của thị trường tài chính. Ngoài ra, ngân hàng còn là một trung gian thanh toán giúp cho các hoạt động kinh tế trở nên thuận lợi, nhanh chóng và an toàn hơn.

Trong bối cảnh toàn cầu hóa kết hợp với cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, hầu hết các lĩnh vực trong nền kinh tế, bao gồm cả lĩnh vực ngân hàng phải đối mặt với không ít thách thức bên cạnh những cơ hội có được

cho sự phát triển. Tại Việt Nam, trong thời gian qua các NHTM Việt Nam phải đối mặt với sự cạnh tranh khốc liệt, không chỉ cạnh tranh với các ngân hàng nội địa và ngân hàng nước ngoài trong các sản phẩm truyền thống mà còn cạnh tranh với các công ty công nghệ tài chính (fintech) trong các dịch vụ thanh toán và ngân hàng số (Lê Cát Vi, Nguyễn Văn Điệp, & Ngô Thọ Thiện, 2019). Do đó, các NHTM Việt Nam muốn tồn tại và phát triển,

^(*) Nguyễn Văn Thép - Trường Đại học Cần Thơ; Khu II, Phường Xuân Khánh, Quận Ninh Kiều, Thành phố Cần Thơ; **Email:** nvthep@ctu.edu.vn.